

2026

VECKA

VM-UPDATE

27

Håller dig ajour med världsmarknaderna

Världsmarknaden

Valutor

Index

Råvaror, Krypto

USA Aktier

Svenska Aktier

Nationalekonomi

Makro Mikro

Alan Greenspan – guldets försvarare

Den 22 juni avled Alan Greenspan vid 100 års ålder. Som ordförande för den amerikanska centralbanken Federal Reserve mellan 1987 och 2006 kom han att bli en av de mest inflytelserika centralbankscheferna i modern tid.

Under hans ledning började Federal Reserve i allt större utsträckning sänka räntorna och tillföra likviditet vid finansiella kriser; åtgärder som lugnade marknaderna på kort sikt men som också fick betydande konsekvenser på sikt.

Mindre känt är att Greenspan under 1950- och 1960-talet tillhörde den rysk-amerikanska filosofen och författaren Ayn Rands närmaste krets. Han deltog regelbundet i hennes diskussionsgrupp, ofta kallad "The Collective", där ekonomi, filosofi och politik diskuterades. Rand utvecklade under denna tid sin filosofi objektivismen, som betonar individens frihet, äganderätten och ett kapitalistiskt samhälle med begränsad statlig inblandning.

Ayn Rand betraktade centralbanker som ett uttryck för statlig kontroll över ekonomin och såg guldmyntfoten som ett skydd för individens frihet och äganderätt.

Hon hyste stor respekt för den österrikiske nationalekonomen Ludwig von Mises, vars försvar av den fria marknaden och sunda pengar låg nära hennes egen syn på ekonomin. Greenspan delade under många år dessa idéer och blev en av hennes mest uppskattade ekonomiska skribenter.

Greenspan blev en av hennes främsta ekonomiska företrädare och skrev flera essäer om fri marknadsekonomi.

Den mest kända är "Gold and Economic Freedom", publicerad 1966, där han argumenterade för att guldmyntfoten utgjorde ett skydd mot inflation och statlig urholkning av spararnas köpkraft.

"I avsaknad av guldmyntfoten finns det inget sätt att skydda sparandet från konfiskation genom inflation. Det finns ingen säker värdebevarare."

Under 1970-talet blev Greenspan alltmer etablerad som ekonomisk rådgivare i Washington. Han ledde president Gerald Fords ekonomiska rådgivarråd (Council of Economic Advisers) och utsågs 1987 av Ronald Reagan till ordförande för Federal Reserve.

Därmed fick han möjlighet att omsätta sina ekonomiska idéer i praktiken men utvecklingen skulle ta en helt annan riktning än många av hans tidigare anhängare hade väntat sig.

När Greenspan accepterade posten som chef för Federal Reserve förändrades hans praktiska syn på penningpolitiken på ett sätt som många inom den objektivistiska rörelsen uppfattade som ett principiellt och moraliskt svek mot de idéer han själv hade varit med och formulerat.

För att förstå varför kritiken blev så hård måste man först förstå hur objektivisterna och många libertarianer ser på centralbanker.

För dem handlar motståndet inte främst om vilken räntenivå en centralbank sätter eller hur den agerar under en enskild finanskris. Kritiken är betydligt mer grundläggande. Den utgår från frågan om vem som ska ha makten över pengar.

Enligt denna syn bör pengar uppstå på en fri marknad, precis som andra varor och tjänster. Under större delen av historien fyllde guld och silver denna funktion därför att de hade ett eget inneboende värde och inte kunde skapas i obegränsad mängd. En guldmyntfot begränsar därmed både bankers och staters möjligheter att öka penningmängden. Vill staten spendera mer pengar måste den i huvudsak först beskatta medborgarna eller låna från verkliga sparare.

En centralbank med möjlighet att skapa nya pengar förändrar däremot hela spelplanen.

När nya pengar skapas ur tomma intet uppstår en dold omfördelning av köpkraft. De första som får tillgång till de nya pengarna – staten, banksystemet och finansmarknaden – kan använda dem innan priserna hunnit stiga.

När pengarna sedan sprider sig genom ekonomin har prisnivån redan börjat anpassas uppåt, vilket innebär att löntagare, pensionärer och sparare gradvis förlorar köpkraft. Inflationen fungerar därför som en dold skatt som aldrig behöver beslutas i parlamentet.

Det var just detta Greenspan själv argumenterade för i essän *Gold and Economic Freedom* från 1966. För objektivisterna och många libertarianer var detta inte bara en ekonomisk teori utan en moralisk princip. De menade att ingen stat eller centralbank borde ha rätten att urholka människors sparande genom att skapa nya pengar. Äganderätten omfattade även pengarnas köpkraft.

Mot denna bakgrund blev Greenspans senare karriär närmast paradoxal.

Mannen som en gång argumenterat för att guldmyntfoten var det enda skyddet mot inflation accepterade posten som chef för världens mäktigaste centralbank – själva institutionen vars existens hans tidigare argumentation i praktiken ifrågasatte.

Under hans nästan tjugo år som Fed-chef utvecklades dessutom en helt annan filosofi än den han en gång hade försvarat. Vid börskraschen 1987, Asienkrisen 1997, Rysslandskrisen 1998, IT-kraschen och lågkonjunkturen i början av 2000-talet svarade Federal Reserve återkommande med räntesänkningar och ökad likviditet. Marknaderna lärde sig snabbt att centralbanken sannolikt skulle ingripa när större problem uppstod.

Detta kom senare att kallas "The Greenspan Put" – uppfattningen att Federal Reserve i praktiken fungerade som en försäkring för finansmarknaden.

Kritiker menar att den penningpolitik Greenspan utvecklade inte bara mildrade lågkonjunkturer utan också bidrog till allt större finansiella obalanser. Varje kris möttes av lägre räntor och ökad likviditet skapade nya bubblor som blev större än de föregående. Börskraschen 1987 följdes av kreditexpansion, IT-bubblan av rekordlåga räntor och därefter en av historiens största bostadsbubblor, vars kollaps ledde fram till finanskrisen 2008.

För många objektivisterna och libertarianerna handlade det därför inte bara om att Greenspan hade ändrat uppfattning. Han hade accepterat att leda just den institution som enligt hans egen tidigare analys möjliggjorde inflation, budgetunderskott och den gradvisa urholkningen av individens äganderätt.

För dem var detta inte bara en intellektuell kursändring utan ett moraliskt svek.

Kritiker menade att Federal Reserves återkommande räddningsaktioner genom räntesänkningar och ökad likviditet skapade ett klassiskt moral hazard-problem. Om investerare förväntar sig att centralbanken alltid kommer att rädda marknaden blir incitamenten att ta stora risker betydligt större. Vinsterna privatiseras medan en del av förlusterna indirekt socialiseras genom penningpolitiken.

Ur ett objektivistiskt perspektiv var detta raka motsatsen till de principer Greenspan själv tidigare hade försvarat. En fri marknad bygger på att även misslyckanden får konsekvenser. Företag som fattar dåliga beslut ska kunna gå i konkurs och investerare som tar för stora risker ska bära kostnaden själva. Om staten eller centralbanken gång på gång ingriper för att mildra konsekvenserna förändras hela marknadens funktionssätt.

Det var därför många som uppfattade hans utveckling som mer än bara en förändrad ekonomisk analys, mannen som en gång varnade för fiatpengar blev i deras ögon en av de personer som mest bidrog till att legitimera just det systemet.

Samtidigt är bilden inte helt svartvit. Greenspan själv hävdade aldrig att han hade övergett sin respekt för guld. Tvärtom återkom han flera gånger efter pensioneringen till att guld fortfarande hade en unik roll som värdebevarare. År 2014 sade han:

"Guld är en valuta. Det är fortfarande, enligt all tillgänglig evidens, den främsta valutan – en valuta som ingen fiatvaluta, inte ens den amerikanska dollarn, kan mäta sig med."

Det uttalandet förbryllade många. Hur kunde mannen som lett världens mäktigaste centralbank under nästan två decennier fortfarande beskriva guld som den främsta valutan?

Kanske är svaret att Greenspan hela livet levde med en motsättning. Som ung menade han att staten borde ha tydliga gränser för hur mycket pengar den kunde skapa. Som chef för den amerikanska centralbanken blev det i stället hans uppgift att leda ett system där sådana gränser inte längre fanns.

Oavsett hur man bedömer hans gärning är kontrasten mellan essän [Gold and Economic Freedom från 1966](#) och den penningpolitik Federal Reserve förde under hans ledning en av de mest fascinerande ideologiska förvandlingarna i modern ekonomisk historia.

För vissa blev Alan Greenspan den centralbankschef som räddade det finansiella systemet vid upprepade kriser. För andra blev han den yttersta symbolen för hur makten kan förändra även de mest övertygade försvararna av ekonomisk frihet.

Henrik Hallenborg

CTA – Commodity Trading Advisor

Henrik.Hallenborg@borstjanaren.se

Babylon Capital AB – En ny Commodity Pool med fokus på Managed Futures

OBS! Sista chansen, sista dag för teckning 30 juni!

Ta del av en presentation av en ny Commodity Pool med fokus på Managed Futures och alternativa investeringar.

Presentationen behandlar investeringsstrategin, centrala riskfaktorer samt de viktigaste villkoren för en investering.

Förvaltaren Henrik Hallenberg går igenom strategin och den underliggande modellen, medan bolagets VD Fredrik Swahn presenterar bolagsstrukturen och investeringens upplägg.

- [Memorandum](#) Babylon Capital AB
- [Presentation](#) Babylon Capital AB

Babylon Capital AB – Kaptena Kapitalförsäkring

Om några dagar, den **30 juni**, stänger teckningsperioden för Babylon Capital AB.

För den som önskar finns möjlighet att äga aktierna via en kapitalförsäkring hos Kaptena, men det är helt valfritt.

Det går lika bra att investera direkt i bolaget.

Kontakta oss för mer information!

Henrik Hallenberg

CTA – Commodity Trading Advisor

Henrik.Hallenborg@borstjanaren.se

Marbella | Investor Event

ALOHA GOLF CLUB
1-14 AUGUSTI

I augusti arrangeras det årliga investerareventet i Marbella.

Eventet inkluderar möjlighet att spela på Aloha Golf, en privat medlemsklubb där spel i huvudsak sker genom medlemmar och deras gäster.

INTRESSEANMÄLAN REKOMMENDERAS I GOD TID.

HALLENBORG CTA
MANAGED FUTURES

henrik.hallenborg@hasafuma.com
+34 638 008 073

HOT COMMODITIES

TRENDFÖLJANDE • VERKLIG DIVERSIFIERING

RESULTAT

SEDAN START

+261%

2025

+95%

24% PER ÅR

FÖLJ STARKA
TRENDER

Vi följer priset –
inte prognoserna.

DIVERSIFIERA
SMART

Brett över marknader,
sektorer och tillgångslag.

GLOBAL
EXPOSURE

Tillgång till de viktigaste
råvarumarknaderna.

RISKSPRIDNING
SOM SKYDDAR

Trendföljande strategi minskar
beroendet av enskilda utfall.

KONTAKTA: henrik.hallenborg@borstjanaren.se

OMXS30 mycket intressant

Ju längre konsolidering desto mer intressant brukar en marknad bli.

I OMXS30 har vi nu en lång konsolidering inom en tajt handelsregion, vilket gör indexet mycket intressant.

Reglerna för vår utbrottshandel är enkla: köp en högre högsta eller blanka en lägre lägsta.

Vid ett köp har vi en naturlig nödutgång något under botten i konsolideringen.

Vid blankning ligger stoppen något över taket i räjongen.

Graf från MetaTrader

Tillgång:

OMXS30

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Neutral

6-12 mån:

Neutral

Paus i Nasdaq 100

Nu har vi äntligen en paus i trenden i Nasdaq 100.

Kursen noteras mellan tidigare topp och botten.

Vi har två toppar vid samma nivå samt ett golv vid tidigare rekylbotten.

Likt OMXS30 ovan, kan vi trada utbrott från denna räjong.

Graf från MetaTrader

Tillgång:

Nasdaq 100

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Köp

6-12 mån:

Köp

Avvakta i guld

Lägre lägsta och lägre högsta är spåret starka säljare lämnar efter sig.

Det är vad vi nu har i guld, trenden är negativt och det blir billigare ju längre man väntar.

För att trenden skall anses som stark, och för att vi skall blanka nästa rekyl upp, krävs en momentumvåg ned som gärna tar kursen till golvet i kanalen.

Det har vi inte i dag.

Därför gäller behåll redan blankade men vänta med nya positioner.

Graf från MetaTrader

Tillgång:

Guld

Slutsats:

Avvakta

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Sälj

Bitcoin vid stöd

Bitcoin är nu nere och testar ett långsiktigt stöd.

Trenden är dock negativ så ett köp är inte aktuellt just nu.

Det blir dock intressant om vi skulle få någon typ av bottenformation i det här området.

Notera att senaste vågen ned inte var lika stark som tidigare, det ger oss en divergens som säger att trenden är negativ men än så länge svag.

Det betyder att rekyler upp inte är aktuella för blankning.

Graf från MetaTrader

Tillgång:

Bitcoin

Slutsats:

Avvakta

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Sälj

Olja trendar ned

Priset på råolja noteras nu i en negativ trend och börjar nå stödnivåer.

Eventuell rekyl upp går bra att blanka på då trenden har momentum.

Köp är inte aktuellt så länge trenden är negativ.

Graf från MetaTrader

Tillgång:

WTI-olja

Slutsats:

Behåll blankade

1-6 mån:

Sälj

6-12 mån:

Sälj

Köp US-dollar

USD/SEK bryter nu upp mot en högre topp efter en bottenformation och som vanligt blir kursen snabbt överköpt.

Ovanför är det relativt fritt från närliggande hinder, det är fritt fram för US-dollar.

En naturlig nödutgång för köpta ligger något under formations botten, röd linje.

Graf från MetaTrader

Tillgång:

USD/SEK

Slutsats:

Utbrottshandel

1-6 mån:

Köp

6-12 mån:

Köp

Går börsen går alltid upp på lång sikt?

● Det finns få idéer som sitter så djupt i spararnas medvetande som tron att börsen alltid stiger på lång sikt. ...

Den vita stenen – vitt guld

● Salt var en gång lika värdefullt som guld, men så snart människan lärde sig producera det i överflöd förlorade det ...

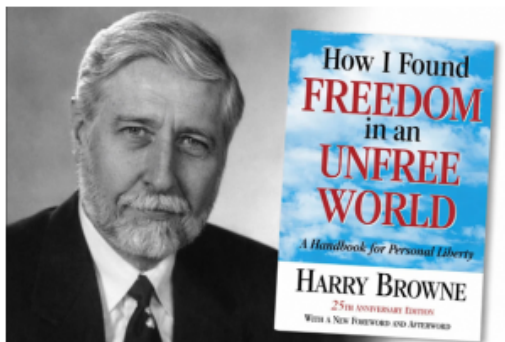
Krympflation och girighetsinflation – de bekväma förklaringarna

● När köpkraften i våra hårt förvärvade pengar försvinner uppstår ett behov av en förklaring. En orsak som är ...

Hur jag fann frihet i en ofri värld – Harry Browne

● Frihet är ett ord som används ofta men sällan tas på allvar. Vi talar om politisk frihet, ekonomisk frihet och ...

Utdelningsaktier – en falsk trygghet

● Stabila bolag, förutsägbara kassaflöden och pengar som "trillar in" oavsett börshumör. För många investerare ...

Axiom som förändrar liv

● Det här är inte en text om pengar. Det är en text om kontroll, frihet och ansvar. Om varför vissa människor – ...

Vad fan får jag för det?

● Pehr G. Gyllenhammar var en gång en tydlig förespråkare för marknadens självständighet, men kom med tiden att tona ...

Bitcoin har aldrig hackats

● För att "hacka" Bitcoin skulle man behöva gissa rätt bland nästan lika många möjliga nycklar som det finns ...

Jobba inte för pengar!

- Ändlösa varv i ekorrhjulet utan att komma någonstans. Lönen landar på kontot och försvinner lika snabbt till ...

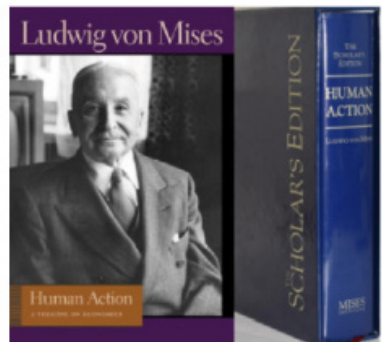
Jesse Livermore – Spekulationens eviga visdomar

- Jesse Livermore tjänade förmögenheter i krascherna 1907 och 1929 – och förlorade dem senare. Ändå lever hans idéer

Human Action

- Läs Ludwig von Mises magnum opus, Human Action: A Treatise on Economics, kosnadsfri som pdf-fil.

Det snarkande folket

- Vi lever i en tid där alla vill bli hörda, men få vill förstå. Tankens konst har bytts mot åsikters reflex, och ju ...

Vem tjänar på inflationen? Inte du!

- Inflation är inte ett olycksfall i arbetet – det är själva systemets hjärtslag. Grafen över USA:s inflation sedan ...

Omnipotent Government

- Omnipotent Government (1944) är Ludwig von Mises' skarpa uppgörelse med den totalitära staten och den intellektuella

Silver eufori, från Texasolja till silverkrasch

- Silverpriset har nått en ny historisk topp – högre än rekordet från 1980. Då försökte två bröder från Texas ...

Shiller – när marknaden slutar vara rationell

- Shiller P/E – eller CAPE-kvoten – har blivit ett av de mest respekterade måtten på hur dyr börsen egentligen är. ...

Ludwig von Mises: Arv av intellektuell briljans

- Ludwig von Mises (1881–1973) var en av de mest inflytelserika och framstående tänkarna inom den österrikiska ekonomis

Cirkusen fortsätter, så fungerar politiken

- Politiken har blivit ett självspelande piano. Löften ersätter resultat, krediter ersätter sparande, och varje ...

Satoshi förändrade världen

- Sjutton år har gått sedan en anonym person med aliaset Satoshi Nakamoto förändrade världen. Mitt under finanskrisens ...

Nej, krig räddar inte ekonomin!

- Krig, katastrofer och statliga stimulanspaket sägs ofta "stimulera ekonomin". Men är det verkligen så? Redan på 18

Trump är inte en Österrikare – varken i teori eller praktik

- Donald Trump må tala om frihet, företagande och att göra Amerika rikt igen – men bakom fasaden döljer sig en politik

17 år då börserna var sämre än sparkonto

- Det är ett av börsvärldens mest slitna råd – att "sitta lugnt i båten" eftersom marknaden alltid återhä

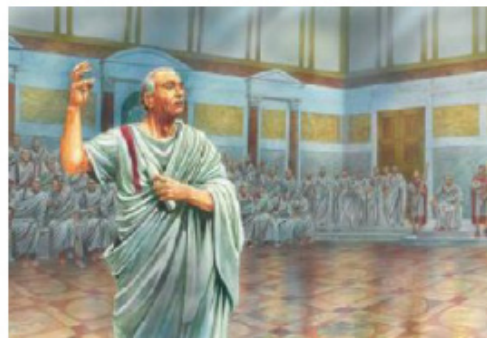
Virkesbrist i Sverige och slut på sand i Sahara

- Sverige hade skogar så långt ögat nådde – ändå var det virkesbrist. I Sovjet fanns spannmålsfält som sträckte ...

Från republik till imperium: Ciceros varningar

- Ciceros varningar.

Socialism för de rika, inflation för resten

- Den fria marknaden finns mest kvar som begrepp. Räntor bestäms inte längre av sparare och låntagare, utan av centralba

Konsumera sig till rikedom?

- Vi lever i en tid där politiker och centralbanker försöker skapa tillväxt genom konsumtion, som om välstånd kunde tr

Staten skapar inga jobb – bara illusioner

- Politiker älskar att tala om "jobbskapande satsningar" och att privatiseringar ska ge effektivitet. Men i verklighete

Ett gigantiskt postkontor!

- I sitt klassiska verk Human Action (1949) avslöjar Ludwig von Mises de motsägelser som döljer sig bakom dess ideal –

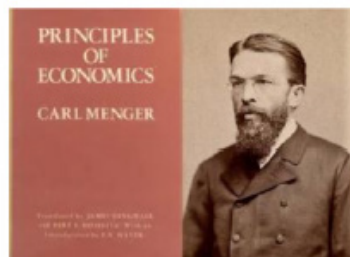
Tullar: ett hot mot DIN personliga frihet

- Friedrich Hayek var en av 1900-talets starkaste röster för frihandel och fria marknader. Han såg tullar som hot mot bå

Tullar: En hinder för ekonomisk frihet och tillväxt

- Carl Menger, grundaren av den österrikiska ekonomiska skolan, såg tullar som ett angrepp på ekonomisk frihet. I sin kla

Tullar: en väg till minskad frihet och välstånd

- När staten inför tullar i frihandelnas namn är det inte medborgarna som skyddas – det är deras frihet som beskärs oc

Boktips: Socialism

- När Centraleuropa hotades av socialismens utbredning skrev Ludwig von Mises sitt mästerverk Socialism – en intellektue

Ekonomisk nationalism är bara snyggt förpackad plundring

- Skyddstullar framställs ofta som patriotiska åtgärder för att värna inhemska jobb och industri. Men bakom fasaden dö

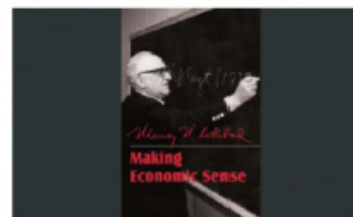
Tullar: Ett farligt maktanspråk från staten

- Att styra människors kapitalanvändning genom tullar och monopol är inte bara ineffektivt, menar Adam Smith – det är

Sommarläsning med Rothbard.

- Making Economic Sense är en av Murray Rothbards mest tillgängliga verk – en samling artiklar där han med skärpa och ...

Tullar är en skatt på folket – inte på utlandet

- När politiker pratar om att "värna den inhemska industrin" med tullar, är det lätt att glömma vem som fakti

Tullar: En illusion som skapar ekonomiska hinder

- Ludwig von Mises såg protektionism som en illusion – ett försök att skapa välstånd genom att höja priser och kväv

Ron Paul – Frihetens Röst i Amerikansk Politik

- När frihandel fördöms och tullar hyllas som skydd för nationell industri, är det lätt att glömma vilka som i slutä

Tullar: Ett angrepp på äganderätt och fri handel

- Tullar framställs ofta som verktyg för rättvisa, ömsesidighet eller nationell styrka. Men bakom retoriken döljer sig

Rekommenderade mäklare

Tack till våra sponsorer, som är med och möjliggör Börstjänarens till stora delar kostnadsfria verksamhet för alla börsintresserade!

Du kan bidra till Börstjänaren genom att ta del av våra sponsorer och samarbetspartners utbud.

AvaTrade

AvaTrade är en världsledande nätmäklare som erbjuder handel med mer än 200 Forex- och CFD-instrument, inklusive aktier, index, råvaror, obligationer & ETF:er.

Med över 200 000 registrerade kunder från fler än 12 länder, är AvaTrade en verkligt global mäklare.

[Bli kund hos Ava Trade här!](#)

GFF Brokers

Global Futures & Forex Inc. (GFF Brokers) är ett oberoende introducerande mäklare-företag i Glendale, Kalifornien, som erbjuder termins- och optionshandel på alla större börser runt om i världen.

Som medlem NFA och registrerad IB hos CFTC tillhandahåller GFF-brokers lågpristerminer och valutahandel med stöd av högkvalitativ kundservice, branschkompetens och ett växande utbud av handelsplattformserbjudanden.

[Bli kund hos GFF Brokers här!](#)

Ansvarsfriskrivning

Morningbriefing Börstjänaren AB frånsäger sig allt ansvar för direkt eller indirekt förlust eller skada av vad slag det vara må, som grundar sig på användandet av information från Börstjänarens webbplats eller nyhetsbrev.

Informationen på Börstjänaren och Världsmarknaden Update tar inte hänsyn till någon specifik mottagares särskilda investeringsmål, ekonomiska situation eller behov.

Informationen är inte att betrakta som en personlig rekommendation eller ett investeringsråd. Varje investeringsbeslut fattas självständigt av användaren och på dennes eget ansvar.

Investeringar i finansiella instrument är förknippade med risk och en investering kan både öka och minska i värde eller komma att bli värdelös. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning.